

Finansminister som Ordfører for Partiet Venstre, at Formueskatten paa Grund af de forandrede økonomiske Forhold hviler centnertungt paa Erhvervene, og at det maatte være Formaalet snarest muligt at søge Trykket af de direkte Skatter lettet.

Det lykkedes det ærede Medlem Hr. Rode at faa Venstres Ordfører afpresset en Erklæring om, at Statsbanetaksterne først burde nedsættes. Dette radikale Ønske er nu imødekommet, og Tiden er da formentlig inde til at søge virkeliggjort det andet af Venstres Ordfører angivne skattepolitiske Maal: Nedsækering af den direkte Skat, særlig Formueskatten. Hvis der maa regnes med, at den direkte Skat i næste Finansaar svigter med 10—15 Mill. Kr. mere end beregnet, at Statsvirksomhederne ligeledes vil vise en Nedgang med ca. 15 Mill. Kr., at et nyt Landmandsbanklaan vil medføre en forøget aarlig Gældsbyrde paa ca. 10 Mill. Kr., og at der endelig maa regnes med betydelige Tab paa Statshusmandsloven og Statsboligfundsloven, ja, saa vil Situationen være den, at vi — selv om det skulde lykkes at gennemføre Nedsækeringerne med de foreslaaede ca. 50 Mill. Kr. — alligevel ikke vil have tilvejebragt noget nævneværdigt Overskud til Nedsækering af den direkte Skat og dermed til Opfyldelse af den højtærede Statsministers Programtilsagn om Foranstaltninger til Sikring af den for Erhvervenes Trivsel nødvendige Kapitalopsparing og til Tilvejebringelse af den Driftskapital, som er nødvendig for Produktionslivets Genoptagelse.

Vort Forslag gaar derfor ud paa, uden kimæriske Forventninger til Nettoudbyttet af Nedsækeringspolitikken, straks at søge Regeringens skattepolitiske Maal gennemført ved en Skatteomlægning, som aflaster det direkte Skattetryk ved en tilsvarende Forøgelse af Skatten paa saadanne Forbrugsartikler, der hverken kan henregnes til Livsfornødenheder eller til Produktionsmidler. Jeg tror, at Staten i de kommende Aar vil faa Brug for alle sine Indtægtsreserver, og at det maa blive Finansledelsens selvfølgerige Opgave at tilrettelægge Beskatningen saaledes, at Samfundets produktive Kræfter henmes det mindst mulige. Dette kan naas ved i betydeligt større Omfang end hidtil at ty til Beskatning af Masseforbruget, særlig af Forbruget af Varer, der i det store og hele maa betegnes som Nydelsesmidler, fremfor vedblivende at belaste Erhvervenes Driftskapital og Resterne af deres Kapitalreserve med Formue- og Indkomstskatter, som lamslaar Produktionen.

Det vil fra Socialdemokratiets Side blive gjort gældende, at Spørgsmaalet herefter staar paa, om den jævne Befolkning skal beskattes yderligere til Fordel for de velhavende. Spørgsmaalet staar imidlertid paa noget helt andet. Det staar paa, om Statens Byrder i daarlige og vanskelige Tider i højere Grad bør bæres af Befolkningen i Fællesskab eller i en Grad, der er uden Sidestykke i den civiliserede Verden, bør hvile paa de Kapitaler, som bærer Erhvervsvirksomhederne og er Kilden til Arbejde og Kilden til forøget Produktivitet. For Statskassen som saadan kan det vel i og for sig være ligeegyldigt, hvor Pengene tages fra, naar blot der kommer Penge i Kassen, men for Erhvervslivets Sundhed og Trivsel er det af afgørende Betydning, hvorledes Beskatningen lægges til Rette; en rationel og veltilrettelagt Skattepolitik er den væsentligste Del af en positiv og frugtbar Erhvervs politik.

Den nuværende Indkomst- og Formueskat til Staten er en Rest, en uholdbar og skæbnesvanger Rest, fra Krigstidens Højkonjunkturer og fra Inflationsperioden; den er et lærerigt historisk Vidnesbyrd om liberale Beskatningsprincippers Misbrug og Udartning, den er et Jammersminde over liberal Finanspolitik fra Aarhundredskiftet og til Dato. Fra Forelæggelsen i 1897 af det første Forslag til Indkomst- og Formueskat, over Lovene af 1903, 1909, 1912, 1919 og 1922, som den højtærede Regering jo synes fremdeles at ville opretholde, kendetegnes Udviklingen ved en stadig voksende Statsbeslaglæggelse af private Formueværdier. Hvis ærede Medlemmer ønsker et kort Rids, en koncis Oversigt over den historiske Udvikling af denne Beskatningsform, vil de kunne finde det paa Bilag 2 til det foreliggende Lovforslag. Jeg har i øvrigt fra 1897 og til 1927 et Arsenal af Udtalelser af den højtærede Finansminister, med hvilke jeg skal tillade mig at konfrontere ham, naar dette Forslag kommer til første Behandling, Udtalelser, som viser den himmelvide Afstand mellem liberal Skatteteori og liberal Skattepraksis, mellem foregaaende Ord og efterfølgende Handling. Misforholdet mellem disse viser, at den højtærede Finansminister — med al sin store Viden og Indsigt, som ingen vil frakende ham — aldrig har været de vekslende Finanssituationers Herre, men altid kun deres villieløse Redskab, der stadig lod Hensynet til Øjeblikkets Bekvemmelighed gaa forud for Hensynet til Samfundets varige Tarv. Denne finanspolitiske Tragikomedie viser, at det er ikke nok for en ledende Politiker og for en ansvarlig Finans-